

JURAJ ČERVENÁK

PREKLIATA

KNIIHA

V pevnosti Košice záhadne zmizol
cisársky vyslanec

PREKLIATA
KNIHA

JURAJ ČERVENÁK

PREKLIATA
KNIHA

*Desiata kniha o kapitánovi Steinovi
a notárovi Barbaričovi*

slovar

Text © Juraj Červenák 2024
Slovak edition © Vydavateľstvo SLOVART, spol. s r. o.,
Bratislava 2024

Všetky práva vyhradené. Žiadna časť tejto knihy sa nesmie reprodukovať ani šíriť v nijakej forme ani nijakými prostriedkami, či už elektronickými alebo mechanickými, vo forme fotokópií či nahrávok, respektíve prostredníctvom súčasného alebo budúceho informačného systému a podobne bez predchádzajúceho písomného súhlasu vydavateľa.

ISBN 978-80-556-6781-2

KAPITOLA PRVÁ

*Cisárski vyslanci putujú do Horného Uhorska,
no časy sú pohnuté a územie medzi kresťanským
a moslimským svetom nebezpečné.*

Barbarič zápolil s povrazom na rukách. Nemal bohvieaké vyhliadky na únik, no nedokázal len tak sedieť a čakať, čo mu osud ešte nadelí. Vytrvalo krútil a mykal zápästiami spútanými za chrbtom, a keď sa žiaden z nepriateľov nedíval jeho smerom, pridal k tomu aj pohyby celého tela, dokonca sa úporne zapieral päťami do zeme. Zároveň sa snažil nepodliehať dojmu, že jeho úsilie má presne opačný účinok – povraz akoby sa uťahoval tesnejšie.

Vlastne by ho to nemalo prekvapovať. Kto už mohol viazať pevnejšie uzly ako akindžiovia? Lahko odetí jazdci v sultánových službách nedostávali žold a živili sa takmer výhradne korisťou vrátane živej. Preto sa zdržiavali najmä v pohraničných oblastiach a pravidelne vyrážali na kresťanské územie, kde bezohľadne vraždili a plienili. Keď richtár dediny alebo mestečka niekde na Gemeri, v Tekove, Above či inej župe v osmanskom susedstve dostal spoza južných hraníc výzvu, aby každoročne platil za „bezpečie“, radšej začal okamžite vyberať po pár zlatých z každého domu. Iste, boli aj takí, čo sa postavili na zadné, lenže tým rýchlo zrazili hrebienok – skôr či neskôr pricválala tlupa akindžiov, deliov či Tatárov a vzala si nielen požadované výpalné, ale aj všetky ostatné cennosti, potraviny, hydinu,

dobytok a predovšetkým všetky ženy, mladých mužov a odrastené deti.

Najobávanejšou zbraňou drancujúcich pohanov nebola šablľa ani kopija či dvakrát prehnutý luk. Bol to povraz.

Barbarič po istom čase pocítil, že má dlane i prsty lepka-
vé od krvi. Zodrel si kožu. Prestal sa snažiť a s nečujným
povzdychom sa odovzdal do rúk Hospodinových. Aspoň
nateraz. Predchádzajúce odhodlanie vystriedala otázka, čo
by dosiahol, keby sa z pút predsa len dáko vyslobodil. Ako
by mu to pomohlo? Síce aj s dvadsiatkou ďalších zajtcov
sedel na kraji tábora a za chrbtom mal les, no obďaleč sa
pri veľkom ohni spokojne rehotal tucet akindžiov. Ešte viac
Barbariča znepokojovala druhá polovica družiny, roztrú-
sená v okolitej tme. Stráže sa najpozornejšie dívali na se-
verovýchod, do širokej doliny rieky Bodva – práve tadiaľ
podvečer pritiahli a v ich stopách mohli prísť prenasledo-
vatelia. Dvojčlenná hliadka však prechádzala aj po kraji lesa
na juhozápade, nie tak ďaleko od stádočka zmorených za-
jtcov. Okrem Barbariča ho tvorili hlavne prostí dedinčania,
všetci takí vysilení celodenným potkýnaním sa s povrazom
na krku, že už nevládali ani len nešťastne bedákať.

Neďaleký les Barbariča lákal, opätovne v ňom prebúdza-
l myšlienky na útek, no boli to len klamné nádeje. Zreteľ-
ne počul, ako za pásom stromov šumí Bodva. Ako si pred
súmrakom stihol všimnúť, aj napriek doznievajúcim let-
ným horúčavám bolo koryto plné vody a Barbarič mal pla-
vecké schopnosti žulového balvana.

Znovu si nečujne vzdychol. Nech už by vyrazil ktorým-
koľvek smerom, ďaleko by nedobehol. Zostávalo mu jedi-
né – dúfať, že Stein a Jaroš popoludňajšiu potýčku s akin-
džiami prežili a podarilo sa im uniknúť.

Taký pech! Do Košíc, cieľa ich cesty, im zostával už len
jediný deň svižnej jazdy, keď nečakane skrížili cestu lúpež-
nému oddielu vracajúcemu sa z rabovačky. Presila bola pri-

veľká a jedinou možnosťou útek, lenže Barbarič za svojimi druhmi zaostal a pri skoku koňa cez akýsi potok sa neudržal v sedle. Pri páde si nijako vážnejšie neublížil, ale kým sa ako-tak spamätal a vyhrabal z vody, obklopili ho vyškerení nepriatelia. Vytiahol na nich svoju ťažkú pištoľ, ktorá dokázala vypáliť naraz sedem guliek, no v potoku sa namočila, takže keď stlačil spúšť, namiesto výstrelu sa ozvalo len žalostné *čvacht*. Zobrali mu ju ľahko ako suchú kôrku batolaťu.

Odvtedy o Steinovi a Jarošovi nechyroval. Niekoľkí akindžiovia ich prenasledovali, ale po čase sa vrátili s prázdny-
mi rukami. Znamenalo to však, že má Barbarič nádej na vyslobodenie? Na to by veľa nestavil. Kapitán a seržant určite tuho uvažovali, či sa im kvôli notárovi oplatí riskovať krky a ohrozovať úspech poslania, ktoré im zveril sám Rudolf II. Na druhej strane aj Barbariča vzali na túto výpravu z cisárovej vôle. Zaváži to? Tak či onak, do žiadnej záchrany sa nepustia, kým nezohenu pomoc, a to mohlo trvať aj celé dni. Akindžiovia síce hnali dobytok a vliekli zajatcov, napredovali však rýchlo a v priebehu dňa či dvoch sa mohli dostať na hranice Jágerského ejáletu. Na osmanské územie by ich už prenasledoval len blázon.

Neradostné predstavy spôsobili, že Barbariča obostrel čierny kúdol beznádeje. Znovu zúfalo zalomcoval putami, no len si zhoršil odreniny. Zasyčal cez zaťaté zuby a vzdal to. Aj preto, že začul blížiace sa kroky. Zdvihol zrak. Prichádzajúci muž bol len tmavou siluetou na pozadí táborového ohňa, ale Barbarič ho napriek tomu spoznal.

Akindžiovia už nejaký čas neboli oficiálnou súčasťou osmanských síl a nemali vojenskú zostavu, boli to jednoducho veľké tlupy nazývané podľa svojho vodcu. Ako Barbarič vyrozumel, zajali ho Abramovičovci. Na čele družiny stál Hassan Abramovič, za pobočníka mal svojho brata a jazdili s nimi ich synovia, niekoľko ďalších bosnianskych moslimov a zopár Rácvov, inak zvaných Srbi. Skupinu však

sprevádzal aj chlap s plešinou ovenčenou mastnými plavými vlasmi, ktorý nebol tak dobre vyzbrojený ako ostatní muži a zajatcov okrikoval uhorskou rečou.

Potkan. Podlý zradca, ktorý robil nepriateľom sprievodcu po kresťanskom území a ukazoval im cestu k dedinám, usadlostiam a statkom s najlepšou korisťou.

Zastal pred Barbaričom a chvíľu sa naňho zvrchu díval. V ruke držal veľkú čutoru a kedy-tedy si z nej prajne uhol. Lacná pijatika z neho razila ako z horehronského valacha.

„Tak, panáčik, je čas,“ povedal napokon a aj na hlase mu bolo poznať, že už nie je celkom triezvy. „Rozprávaj.“

Barbariča hneď naplnili nedobré predtuchy. „Prosím?“

„Prosím?“ napodobnil ho zapredanec a zachechtal sa. Smiech prešiel do odfrhania, až sa Barbarič zľakol, že ho chlap ovracia. Napokon si však iba hlučne odplul. „Vrav, čo si zač. Pravdu. Tí dvaja, s ktorými si cestoval, vyzerali ako žoldnieri, boli ovešaní železom ako kováčsky tovariš, ale ty si onakvejšia fajta, to je hneď vidieť, lepšie živeny, pansky ogabaný, s ťažkým mešcom, namiesto meča akési pozlátené šidlo a tá pištoľka so siedmimi dierami... fú, tá musela stáť truhlicu zlata. Baša Abramovič ma poslal zistiť, kto vlastne si. Dobre ti radím, žiadne vykrúcačky, inak z teba pravdu vytlačíme ako zrno z pliev. Takže hovor, panáčik, som samé ucho.“

Barbarič rýchlo rozmýšľal, čo odvetiť. Akindžiov nepochybne zaujímal, či je dosť významnou osobou, aby zaňho niekto zaplatil výkupné. V opačnom prípade ho jednoducho predajú na trhu s otrokmi.

„Nerozumel si?“ zachripel plavovlasý netrpezlivo a kopol ho do podrážky čižmy. „Okamžite vysyp, čo si zač.“

„Matej Barbarič. Volám sa Matej Barbarič.“

„Barbarič? To je južanské meno, nie? Si Rác alebo čosi podobné?“

„Chorvát. Po otcovi.“ Už radšej nedodal, že Juraj Barbarič bol vášnivý turkobijca, a než sa stal kapitánom Zvolen-

ského zámku, slúžil ako veliteľ pevnosti Pukanec a preslávil sa tým, že z jednej výpravy proti rabujúcim bezvercom priviezol za voz nepriateľských hláv.

„Urodzená krv?“ vyzvedal chlap, zatiaľ čo pokračoval v popíjaní z čutory.

Barbarič usúdil, že mu tajenie totožnosti nijako nepomôže. „Áno, pochádzam zo šľachtického rodu.“

„Vlastníš veľké majetky?“

„Len dom v Štiavnici. Som tam mešťanom.“

„Štiavnica? Nie je to mesto dakde v horách, kde sa ťaží zlato a striebro?“

„Presne tak.“

„Tam sú isto všetci boháči.“

„Všetci určite nie, inak by nemal kto dolovať v baniach.“

„Ale ty si boháč, nie? Vlastníš dom, musíš byť boháč.“

„Nie som chudák. Pracujem na radnici ako notár.“

„Notár! Druhý po richtárovi.“

„Kiežby. Najmocnejší a najbohatší sú ťažiar, majitelia baní.“

Plavovlasý si znovu odchriakol a čupol si, aby zajatcovi lepšie videl do tváre. Barbariča ovalila taká vlna smradu, že ho skoro naplo.

„Tí ťažiar sa topia v zlato, je tak?“ vyceril chlap zvyšky chrupu. „A sú to tvoji priatelia.“

„Niektorí áno,“ pripustil Barbarič.

„Budú ochotní za teba mastne zaplatiť?“

Odpoveďou na túto otázku si nebol vôbec istý. *Priatelia* možno nebolo to správne slovo. *Známi* lepšie vystihovalo skutočnosť, že sa so štiavnickými waldbürgermi stretával na zasadaniach mestskej rady, rôznych slávnostiach a v hostinci *Uhrozna*. Mnohí sa však jeho spoločnosti stránili a predovšetkým pred ním chránili svoje ženy a dcéry. Dokonca aj teraz, keď už mal hlavu v chomúte. Možno sa listu so žiadnosťou o výkupné iba vysmejú.

„Myslím, že áno,“ odvetil napriek tomu.

„Myslíš? Čo tvoja rodina? Si ženatý?“

Barbarič zaváhal. Premkol ho pocit, že keby Agátinu existenciu prezradil tejto násilníckej čvarge, nejako by ju tým ohrozil. Hneď si však uvedomil, že je to nezmysel.

„Mám manželku,“ priznal.

„Z dobrého rodu?“

„Je dcérou kastelána Sitnianskeho hradu.“

„Pozrime sa! Taký kastelán musí byť bohatý. Je rodina tvojej ženy bohatá?“

„Nie bohatšia než ja.“

„Ale tvoja ženuška vie isto nazhŕňať peknú sumičku. A môže poprosiť tých štiavnických horenosov, čo trónia na kopách zlata a striebra, aby prispeli na výkupné za mestského notára. Urobí to pre teba? Nebude skôr rada, že sa ťa strasie?“

„Urobí to pre mňa,“ potvrdil Barbarič, tentoraz popravde.

„Výborne,“ zaškeril sa zase chlap. „Abramovičovi budú spokojní. Pôjdeš s nimi do Jágru, notárik. Tam ťa predajú da- jakému hodnostárovi, ktorý napíše list do Štiavnice.“

Lotor sa už chcel postaviť, ale niečo ho zaujalo, zvrátil čelo a náhle sa načiahol k zajatcovej tvári. Barbarič sa odtiahol, no chlap naňho varovne zasyčal a bezohľadne mu strhol okuliare, dobre že nie aj s ušami.

Barbarič mal veľké šťastie, že si ich nerozbil alebo nestratil pri páde z koňa, a považoval za zázrak, že mu ich akindžiovia doteraz nevzali spolu so všetkým, čo malo aspoň akú-takú cenu. Aj toto malé šťastie v nešťastí sa však práve minulo.

„Na čo to vlastne slúži?“ spýtal sa chlap, pričom obracal okuliare v prstoch a natáčal ich do svetla, ktoré sem od ohniska naľahovalo mihotavé jazyky. „Aby si lepšie videl?“

Barbarič naňho zažmuril. „Áno. Mám slabý zrak. Prosím ťa, neber mi ich.“

„Zato ja vidím dobre a ten rám je z rýdzeho striebra. Ani sklá nebudú celkom bezcenné, nemám pravdu?“

„Prosím. Potrebujem ich.“

„Ja tiež,“ zachechtal sa lotor zlomyseľne a priložil si okuliare k očiam. Hneď ich však odtiahol a potriasol hlavou. „Taká sprostosť. Všetko je cez ne krivé a rozmazané. Nie sú pokažené alebo čo? Ešte mi poďakuješ, že som ťa tej haraburdy zbavil.“

„Prosím,“ zopakoval Barbarič a do hlasu sa mu vkradla nefalšovaná úzkosť.

„Prosím, prosím,“ napodobnil ho ožran znovu, pričom vystrúhal posmešnú grimasu. Nato sa vztýčil a naposledy si priložil čturu k ústam. Musel ju už obrátiť dnom k nebu, a keď vycedil posledné zvyšky nápoja, odgrgol si a spakruky utrel ústa.

„Idem štať,“ oznámil. Chvalabohu, nenapadlo mu uľaviť si pri zajatcoch, či dokonca na nich, lebo z takého špinavca by čosi také ľahko vystalo. Tackavo skupinku nešťastníkov obišiel a zamieril k lesu na brehu Bodvy. Cestou volal na dvoch akindžiov, ktorí tam hliadkovali.

Barbarič zvesil hlavu, zaťal zuby, v ústach mu čudne zhorklo a do očí sa tisli slzy. Mrak, čo mu halil myseľ, ešte zhustol a potemnel. Počas uplynulých rokov bol podivným riadením osudu nútený zápasiť so zločinom a stretávať sa s najhoršími exemplármi ľudského rodu. Dostal sa aj do situácií, keď si nevystačil len so svojím umom a musel použiť zbraň. To všetko ho značne zocelilo na tele i na duchu a rozhodne nepatril k ľuďom, čo ľahko prepadajú malomyseľnosti či zúfalstvu. Táto šlamastika sa však vyvíjala čoraz horšie. Aj keby z nej nejako vyviazol, zrejme už nadobro prišiel o svoje zbrane a ďalšie cenné veci. Rapier a sedmičku by dáko oželel, ale bez okuliarov už videl naozaj mizerne, a kým si zoženie nové, rovnako dobré, ubehnú mesiace. Dovtedy sa bude potácať svetom ako polovičný mrzák.

V duchu zahriakol sám seba. Takýmito myšlienkami sa môže trápiť, až keď – *ak!* – toto celé prežije a podarí sa mu dostať na slobodu. Dovtedy...

„Kieho paroma?“

Barbarič sa obzrel. Aj niektorí zajatci sa prebrali a pozorovali. Zízali k lesu, kde sa nacenganý zapredanec potácal na hranici medzi chabým svetlom vatry a nepreniknuteľnou čierňavou lesa a čosi nezrozumiteľne bľabotal. Čo ako Barbarič žmúril oči, videl ho len ako kníšucu sa škvrmu. Pohľadom hľadal dvoch strážcov, no po nich nikde ani pamiatky.

Odrazu brinklo železo, lotor zachripel a jeho silueta s krátkym suchnutím a zapraskaním zmizla v húštinách – vyzeralo to, akoby ju tam strhol povraz priviazaný za cválajúcim koňom. Medzi zajatcami prebehla vlna užasnutého šumu; aj tí, čo doteraz ledva bdeli, sa dvíhali do sedu a zmätene rozhliadali.

„Mlčte!“ oboril sa na nich Barbarič polohlasom, ale dôrazne. S divoko búšiacim srdcom sa zvrtol k ohnisku.

Nevšimli si to. Aj akindžiovia mali vypité, už sa nezhovali, ale prekrikovali, a práve ich rozosmial akýsi drsný žart. Šepot zajatcov zosilnel a Barbarič znovu otočil tvár k lesu. Z tmy medzi stromami vykĺzla prikrčená postava. Spútaných dedinčanov to vystrašilo, lebo už stratili vieru, že by sa okolnosti mohli obrátiť v ich prospech, a od každej novej situácie čakali len ďalšiu pohromu.

„Pssst!“ zasyčal na nich neznámy. „Ak je vám život milý, nikto ani nemukne!“

Barbarič sa takmer zasmial. „Seržant, tu som!“ ohlásil sa takmer nahlas. „Vďakabohu!“

„Nezakríkajte to,“ pribehol k nemu zhrbený Jaroš. Pri boku sa mu hojdal tesák s ostrím na jednej a krátkymi kovovými zubami na druhej strane zakrivenej čepele, v ruke však zvieral dýku s rovnou čepeľou. Barbarič sa mu rýchlo natočil chrbtom a predklonil sa. Odreniny ho zaboľeli, keď sa ostrie pustilo do povrazu.

„Boli tam stráže,“ drmolil notár. „Dvaja akindžiovia s kopijami.“

„Ja viem.“

„Panebože,“ vydýchol Barbarič, hoci to bola dobrá správa. „A ten korhel?“

Jaroš sa načiahol k notárovi. Dýka medzitým urobila svoje a prerezané povrazy skĺzli do trávy. Barbarič zdvihol ešte trochu meravé ruky a vzal si, čo mu seržant podával.

Okuliare. S obrovskou úľavou si ich nasadil. Hneď uvidel tmavovlasého mladíka s úzkou bledou tvárou a čiernymi očami ostrejšie. Akurát ľavému oku bránila vo výhľade nejaká škvrna na skle. Barbarič ju zotrel palcom. Už začínala byť lepkavá a mala nezameniteľný pach.

„Rýchlo preč,“ zavelil Jaroš a pomohol notárovi vstať. Išlo to ťažko, lebo Barbaričovi stúpili nohy; skoro sa zvalil naspäť na zem.

„Nenechávajte nás tu!“ zakvílil jeden z dedinčanov a prosebene zdvihol k seržantovi zviazané ruky.

Jaroš syčivo zakľal a obzrel sa k ohnisku. Akindžiovia ako na povel zmĺkli a zadívali sa ich smerom. Nato sa zlostne rozkričali a začali vyskakovať ako čerti zo zemských puklín. Zarinčalo železo.

„Sem sa!“ skríkol hlas, ktorý Barbarič dobre poznal. Zaznel spomedzi stromov na kraji porastu a vzápätí sa v tých miestach zablysko a zadunel výstrel. Guľka bzikla nad hlavami zajatcov a prevrátila prvého zlosyna, ktorý sa k nim rozbehol od vaty. Vyzeralo to, akoby sa len potkol, lenže už nevstal.

Jaroš nasilu zdvihol Barbariča na nohy a vliekol ho k lesu. „Snažte sa, inak je po nás! Čoskoro sa otvoria brány pekelné.“

Barbaričovi najprv napadlo, že tým seržant myslí zúrivú reakciu akindžiov. Zvestoval však čosi iné. Výstrel z lesa bol v skutočnosti signál, na ktorý okamžite odvetilo hučanie útočných trúbok – nepatrili však lovcem otrokov, rozoznali sa v tme na severovýchodnej strane tábora. Súčasne sa rozľahlo varovné volanie predsunutých akindžijských hliadok, rýchlo prehlušené bojovým pokrikom. S ním sa od

severných víškov ako náhla búrka privalilo dunenie kopýt. Zarachotili výstrely, zazvonila oceľ.

Jaroš a Barbarič nahrbene utekali k lesu. Väčšina akindžiov musela čeliť útoku neznámych jazdcov, niekoľkí však prebehli pomedzi zmätene kričiacich a vstávajúcích zajatcov, pričom mnohých surovo zrazili naspäť do trávy, a pustili sa prenasledovať dvoch utečencov. Seržant a notár práve dobehli k húštinám, keď sa im za chrbtami rozľahol zlostný rev. Barbarič sa obzrel a zočil nepriateľského bojovníka so zdvihnutou šablou.

Výstrel zadunel tak blízko, že notárovi zaľahlo v ušiach. Akindži akoby narazil krkom do neviditeľného drôtu – horňou časťou tela mu šklblo dozadu tak prudko, že mu nohy vyleteli až do výšky tváre. Tvrdo sa zrútil na chrbát a roztočená šabľa cvengla do kmeňa stromu len kúsok od notára. Barbarič sa prikrčil a nasledoval Jaroša do temnoty páchnucej spáleným pušným prachom. Neďaleko tresol tretí výstrel a ďalší akindži vysoko, takmer žensky zajačal a hlasno žuchol na zem.

Jaroš tasil tesák a postrčil Barbariča ďalej do lesa. „K rieke, rýchlo!“

Štiavničan si v tme nevidel ani na špičku nosa, potkýnal sa po mierne klesajúcom brehu a rukami šmátral pred sebou, aby nevrátil nosom do kmeňa či konára a nerozbil si znovunadobudnuté okuliare.

„Kapitán!“ zavolať kdesi za ním seržant.

„Tu som!“ ohlásil sa Stein. „Do nich!“

Paloš a tesák sa s hlasným cvengotom a iskrením zrazili so šablami a jatagánmi. Ktosi zakľal, niekto iný bolestne zreval, ďalší len pridusene, vlhko zachrčal. Barbarič sa pošmykol a spadol na zadok, ale hneď sa pozviechal a krátko nato mu čižmy zamľaskali v blate. Pred sebou uvidel matne sa lesknúcu hladinu. Zmätene sa obzrel, lebo nevedel, čo ďalej. Zvuky boja zosilneli, v tábore sa nepochybne roz-

pýtali jatky. Barbarič však rozoznal, že treskot čepelí v lese nad ním ustal, a o chvíľku začul, ako sa niekto prediera jeho smerom. V podrepe zaliezol do húštia na brehu, pretože to mohli byť nepriatelia.

„Barbarič!“ zavolał Stein.

Zo srdca mu spadol balvan veľký ako základný kameň viedenskej katedrály.

„Tu som,“ vzpriamili sa.

Kapitán a seržant sa vynorili spomedzi stromov, obaja živí a podľa všetkého bez vážnejších zranení. Stein kríval, ale za to mohol turecký šíp, ktorý ho pred niekoľkými rokmi zasiahol do kolena.

„Ste v poriadku?“ zhúkol na notára ostro, priam zlostne, schmatol ho za plece a snažil sa ho natočiť tak, aby naňho v matnom prísveť nad Bodvou aspoň trochu videl. V druhej ruke zvieral svoju pušku, majstrovské dielo tešínskych puškárov. „Máte niečo zlomené? Trebárs krk? Zosypali ste sa z toho koňa ako vrece žita.“

„Mám len pár modrín a zodraté zápästia,“ odvetil Barbarič. „A pošramotenu hrdosť.“

„Vy ste mali nejakú hrdosť?“ zavrčal Stein. Hovorila z neho krv rozbúrená bojom. „Chodiť vládnete, tak tu nestojte ako metla pri dverách a hajde preč.“

„Kam?“ vyhrkol Barbarič, no jeho záchrancovia sa neunúvali odpovedať a bez okolkov vkročili do vody. Notár zaváhal.

„Čakáte, kým príbehne tá čvarga?“ oboril sa naňho Stein cez plece.

„Nie,“ odvetil Barbarič a začal sa brodiť za nimi. „Ja len...“

„Žiadny strach, nie je tu toľko vody, aby ste sa utopili. Ani by sme to nedovolili. Nie po tom všetkom, čím sme si dnes vašou vinou prešli. Tak poďme, hýbte sa!“

Z plytčiny rýchlo zišli do hlbšej vody, ale nevystúpila im vyššie ako po pupky.

„Ďakujem vám, kapitán,“ brblal Barbarič, najmä aby tým zo seba dostal nahromadené napätie. „Aj vám, seržant. Hlavne za tie okuliare. Bez nich som ako...“

„Šetrite dychom,“ zahriakol ho Stein. „Ku koňom je to ešte kus. Hlavne dúfam, že sa nebudete báť vyliezť do sedla.“

„Prečo by som mal?“

„Poznal som takého, čo celý život nevzal do úst slaninu, lebo sa jej v detstve prejedol a všetku vyvrátil.“

„Aha. Vracal som v živote z mnohých vecí, aj z dobrých, ba najlepších, ale chvíľková nevoľnosť mi ich predsa nemôže znechutiť.“

„Tak či onak, mali by ste naučiť lepšie jazdiť. Zleteli ste z koňa ako hruška.“

„Myslel som, že ako vrece žita.“

„Alebo kýbeľ hovien.“

„Dnes hýrite prirovnaniami, kapitán.“

Stein sa začal štverať na druhý breh. „Nenahovárajte si. Vrátili sme sa po vás len preto, že vás potrebujeme.“

Povedal to tónom, ktorý používal, keď chcel ukončiť rozhovor. Barbaričovi však máločo spôsobovalo väčšie potešenie, ako nadväzovať na Steinovo posledné slovo.

„A aj preto, že moju účasť na tejto výprave si vyžiadal panovník. Aj podľa neho som pri vyšetrovaní zločinov nenahraditeľný.“

„Nie,“ odsekol kapitán. „Zachránili sme vás, pretože ste luterán a my máme namierené do najhoršieho luteránskeho hniezda v celej ríši. Zíde sa nám niekto, kto aspoň trochu rozumie ich kacírskemu mysleniu.“

Barbarič sa nadýchol, lebo mal k tomu niekoľko poznámok, no potom si spomenul, že kapitán len pred minútkou zniesol zo sveta aspoň päť ľudí a boj mu ešte hučí v žilách, nuž radšej zavrel ústa.

KAPITOLA DRUHÁ

*Pútnici nájdu útočisko v pohraničnom hrade
a doprajú si čas na príslovečné lízanie rán. Kastelán
rozpráva o kraji plnom darebákov a zradcov.*

Barbarič akurát precitol, keď sa vonku rozlahlo zvonenie. Vnímal už natoľko, aby narátal dvanásť zvučných úderov, čo mu spolu so slnečným svetom prenikajúcim pomedzi závesy na oknách prezradilo, že deň už riadne pokročil.

Za iných okolností by sa azda aj zahanbil, že vyspáva až do poludnia, lenže dnes mal na to nárok – keď si líhal, vonku sa už takmer brieždilo a vtáky oduševnene čvirikali.

Napodiv, najviac ho neboleli odreté zápästia a doudie-rané kĺby a rebrá, ale hlava. Nie ako po pijatike, skôr ako keď pridlho sedel nad listinami a do lebky mu začala vystreľovať bolesť zo stuhnutého krku. Horko-ťažko sa vyhrabal spod periny, a keď zvesil bosé nohy z peľasti, pätou klepol do nočníka trčiaceho spod postele. Hneď sa poň zohol a použil ho. Do nosa mu udrhel hutný puch, ale nebola to len vina nahromadených výlučkov – najviacrazil on sám. Zakašľal, vyfúkal si nos, vstal a vodou z pripraveného džbána naplnil drevený umyvák. Pri oplachovaní sa snažil nenamočiť obvazy z jemného bieleho plátna, ktorými mu ošetrili rany na zápästiach. Nasadil si okuliare a opäť poďakoval Všemohúcemu, že zostali nepoškodené, bez jediného nového škrabanca na sklách. Napokon sa s námahou obliekol. Nikto mu nenachystal čistý odev, mal len ten, ktorý zo

seba zvliekol ráno. Cítil sa ako marodér v oblečení stiahnutom z poriadne zrelej mŕtvoly.

Už aby boli zase v civilizácii. Teda... ak v týchto odľahlých končinách Uhorska mohol dúfať v niečo také.

Dvere viedli na zastrešenú drevenú pavlač, takže ho ostrejšie poludňajšie slnko nebodlo rovno do očí. Napriek tomu chvíľu postál v tieni a žmúril, aby sa mu zrak trochu prispôbil. Potom prikróčil k zábradliu.

Hrad Turňa sa týčil na vrcholku homoľovitého kopca, z ktorého mali jeho páni dokonalý výhľad na rozľahlé údolie posiate dedinami a pretkané cestami a ligotavou Bodvou. Barbarič sa z hradného paláca díval dolu mierne klesajúcim nádvorím lemovaným dlhými obytnými budovami až k mohutnej veži s bránou v podjazde. Za ňou, ako si matne spomínal z príchodu v rannom šere, sa nachádzalo predhradie obohnané múrom v tvare podkovy, ktorý tak z neho vytváral veľkú delovú baštu. Notárovi neuniklo, že žiadna zo strielnic nezíva prázdnotou, hrad bol dobre vyzbrojený a mal početnú posádku. Žiaden div – Turkom sa pred piatimi rokmi konečne podarilo dobyť Jáger a urobiť z neho sídlo novej provincie, čím sa hranice Osmanskej ríše opäť posunuli riadny kus na sever. Hornouhorský kapitanát so sídlom v Košiciach, ktorý chránil trinásť stolíc spravovaných Spišskou komorou, potreboval teraz ešte silnejšiu pohraničnú obranu. Hrad Turňa bol jej dôležitou súčasťou a Barbarič sa práve díval na dôkaz, že posádka si svoje povinnosti plní dobre.

Uprostred nádvoría trčalo zo zeme sedem kopijí. Z ich hrotov kalnými očami tupo zívali odťaté hlavy. Zopár ďalších hláv bolo navŕšených okolo násad.

Barbariča ten pohľad neznechutil. Práve naopak, keď na jednom z oceľových hrotov rozoznal plešatú hlavu s vencom plavých vlasov, pocítil nemalé zadosťučinenie.

Potkan dostal odmenu. Tú jedinú, ktorú si naozaj zaslužil.

Pavlač za Barbaričom zavrzgala. „Pane?“
Obzrel sa. Mladý sluha sa mierne uklonil.
„Keby ste ma ráčili nasledovať, prosím.“

*

Tak ako mnoho iných uhorských hradov, aj Turňa v pohnutých časoch po Moháči ustavične menila majiteľa. Práve teraz ju vlastnili Magócsyovci. Hlava rodu však mala povinnosti najmä ako turniansky župan a na hrade sa teda príliš často nezdržiavala. Kastelánom a veliteľom posádky bol kapitán Paksy, vzdialený príbuzný slávneho Jóba Paksyho, ktorý pred päťdesiatimi rokmi po boku Istvána Dobóa úspešne bránil Jáger pred obrovskou tureckou presilou. János Paksy bol nevysoký, ale húževnatý, očividne mocný tridsiatnik s riedkymi vlasmi a dlhou čiernou bradou.

„Pán notár!“ privítal Barbariča spoza vrchstola v hlavnej palote s trámovým stropom. „Vedieť, že sa pozviechate tak skoro, počkáme vás s obedom. Čelaď práve spratala zo stola, ale žiaden strach, zostalo zo všetkých chodov, hneď dám zase naplniť misy. Poďte sa posadiť a napiť vína.“

Barbarič bol na nohách ledva pár minút a už si sadal s úľavou. Stolička, ktorú mu sluha odsunul a potom zase prisunul pod zadok, bola na konci dlhšej strany stola, po Paksyho pravej ruke. Oproti Barbaričovi sedeli Stein a Jaroš. Kapitán ho sledoval skúmavým pohľadom, seržant bol ako zvyčajne mĺkvy a ponorený do seba.

„Ďakujem, pán kastelán. Víno neodmietnem, ale s jedlom sa netreba ponáhľať, radšej žalúdku doprajem ešte chvíľu, aby sa spamätal.“

„Pravdaže, ako si prajete, najete sa neskôr, stačí povedať a tlesknem na služobníctvo.“

„Neskôr?“ zamračil sa Stein. „Nechceme pridlho zneužívať vašu veľkorysosť. Rád by som pokračoval v ceste.“

„Už dnes?“ začudoval sa Paksy. „Aj keby ste hneď skočili do sediel, beztak by ste si museli nájsť nocľah v nejakej dedine na polceste do Košíc. Jedine, že by ste hnali kone galopom...“

„Božechráň,“ zhrzil sa Barbarič, „len žiadne galopy, cvaly a fujazdenia! Cítim sa, akoby na mne celú noc čerti so strigami tancovali. Dnes by som nezvládol ani rýchlejší klus, Stein. Aj zajtra budem rád, ak sa vôbec udržím v sedle.“

„Po takej skúsenosti žiaden div, pán notár,“ pritakal Paksy. „Dajte si poradiť, páni, a pobudnite v Turni aspoň do rána. Odpočiniete si, naberiete silu, aj vašim koňom sa zide krátka prestávka. Hradný felčiar vám znovu ošetrí a previaže rany, v dedine pod hradom máme šikovného mastičkára. Ubezpečujem vás, že ste tu vítaní a pre mňa osobne to bude obrovská česť, hostiť takých významných mužov, najmä chýrečného Odysea z Dotisu.“

Stein svojho času vymyslel trik, vďaka ktorému sa jeho muži prezlečení za Turkov nepozorovane dostali k bráne podunajskej pevnosti Dotis a vyhodili ju do povetria, načo cisárske vojsko ľahko porazilo osmanskú posádku. O rok neskôr rovnaká leš pomohla kresťanským silám vydobýť od Turkov opevnené mesto Ráb, čo všetci považovali za najdôležitejšie víťazstvo Habsburgovcov za posledné roky.

„Boh vám oplat' vašu pohostinnosť, pán kastelán, radi ju prijmeme,“ povedal Barbarič rýchlo, keď videl, ako sa Stein nadychuje k nesúhlasnej odpovedi. „Naozaj sa potrebujeme dať do poriadku – aj tí z nás, ktorí si myslia, že nie. Myslím, že si malé zdržanie môžeme dovoliť.“

„Ako zvyčajne s vami nesúhlasím,“ zašomral Stein. „Aj vašou vinou nám táto cesta trvá dvakrát dlhšie, než by sa patrilo. Kapitán,“ otočil sa k Paksymu, „sme vám zaviazaní za všetko, čo ste pre nás urobili, ale tým skôr vám už nechceme byť na ťarchu...“

„O tom nemôže byť ani reči, rytier Stein,“ prerušil ho správca hradu. „To ja som vďačný vám, že ste nás upozornili

na tých pohanských zlosynov. Sú čoraz prefíkanejší a zákernejší, často nám preklznu rovno pod nosom.“

„Ale ak tak veľmi chcete pokračovať,“ oslovil Barbarič Steina, „nikto vás nedrží. Pre mňa za mňa aj so seržantom vyskočte na kone a rušajte do Košíc. Pricestujem za vami neskôr.“

V skutočnosti mu predstava, že by sám putoval krajom zamoreným nepriateľskými lúpežníkmi a lovcami otrokov, spôsobovala chvenie v žalúdku. Preto bol rád, keď si Stein napokon odovzdane vzdychol a zavrtel hlavou.

„Nie, nič také. Včera nás tie pluhy rozdelili, druhýkrát sa to nesmie stať. Ešte sa niekam zatárate alebo zase padnete do rúk bezvercom. Prípadne si zmyslíte, že zdupkáte naspäť do Štiavnice. Bude lepšie nespúšťať vás z očí.“

„Takže je rozhodnuté,“ usmial sa Barbarič. „Do Košíc odídeme zajtra ráno.“

„Výborne,“ úprimne sa potešil Paksy. „Smiem dúfať, že si večer vypočujem rozprávanie o vašich slávnych skutkoch, páni? Z bojísk i z honby na zločincov?“

„Barbarič sa toho rád ujme,“ opáčil Stein rozladene. „On to so slovami vie a zahrnie vás toľkými, že nás ráno ešte rád vypevadáte.“

Kastelán sa naširoko usmial. „To sa nikdy nestane, že by som sa presýtil príbehov o bojoch s nepriateľmi ríše!“

Zuby už nemal v najlepšom stave, ale skôr cudzím zavinením, lebo ich mal poničené hlavne na ľavej strane, kde jeho pery a líce hyzdila škaredá jazva, ktorú nedokázali zakryť ani fúzy. Ďalšia sa mu kľukatila po plešine a na pravej ruke mu chýbali končeky troch prstov. Ktovie, koľko ďalších jaziev skrýval pod odevom. Napokon, v noci dokázal, že sa boju nevyhýba, jeho šabľa zožala tri nepriateľské hlavy.

Barbarič jeho úsmev opätovoľ len s premáhaním. Ak mal večer baviť spoločnosť, jeho stav sa bude musieť výrazne

zlepšiť. Práve teraz rozmýšľal, či si, ako sa hovorilo, neurobí z úst zadok, pretože pred chvíľou vypité víno sa v ňom akosi neudomácnilo.

„Máme aj dobré správy,“ ozval sa nečakane Jaroš. Barbarič sa k nemu prevrapene otočil a takmer sa zľakol, keď zistil, že sa mladík díva naňho. Akýchkoľvek správ od Jaroša sa bolo treba skôr obávať, dokonca aj tých, ktoré Jaroš považoval za dobré. Aj Stein na seržanta spýtavo zagánil.

„Našli sme vaše zbrane,“ vysvetlil Jaroš.

„Ach... naozaj?“ vydýchol si Barbarič. „To rád počujem.“

„Musím sa priznať,“ povedal Paksy s rozpačitým výrazom, „že pre mňa to bolo trochu sklamanie.“

„Asi vám nerozumiem.“

„Váš skvostný rapier a jedinečná sedemranová pištoľ majú určite väčšiu cenu ako všetky ostatné zbrane, ktoré sme vzali zabíjateľným akindžiom. Dúfal som, že sa stanú ozdobou tunajšej zbierky.“ Kastelán rozšafným gestom ukázal na vojnové trofeje rozvešané na stenách – od tureckých bunčukov až po vzácne šamširy, jatagány či pušky a pištole s podivuhodne tvarovanými a zdobenými pažbami. „Potom si však páni Stein a Jaroš prezreli korisť z nočného boja a vybrali z nej práve najvzácnejšie kúsky. Dosvedčili, že patria vám. No, čo sa dá robiť.“

„Ospravedlňujem sa, pán kastelán,“ pokrčil Barbarič plecami.

„Ale choďte. Som rád, že vám ukradnuté zbrane môžeme vrátiť. Horšie to bude s mešcom, lebo isto viete, ako to chodí. Peniaze zhabané mŕtvym nepriateľom si moji muži na mieste rozdelili.“

„A rozhodne si ich zaslúžia,“ povedal Stein. „Postínali tých oplanov ako kosa pšenicu.“

„Veru, bolo to dobré víťazstvo, na našej strane žiadne straty na životoch. Len dvaja muži utrpeli zranenia, ale vylížu sa z toho. Kiežby všetky boje dopadli takto.“

„Počas bitky však zahynul jeden zajatec a viacerí sú zranení,“ pripomenul Barbarič.

„Áno,“ povzdychol si Paksy a poškrabal sa na jazve nad čelom, „lenže také sú už vojny, že najviac si to odnesú civilisti. Jeden mŕtvy a pár škrabancov je ešte dobrá cena za to, že sa ostatní môžu vrátiť domov.“

„Ak im nejaké domovy zostali,“ poznamenal Stein. „Tá mohamedánska háved' za sebou zvyčajne necháva len spáleniská.“

„Tentoraz nie. Ako vravím, tí poondiati akindžiovia sú líšky podkuté. Vedia, že veľké drancovanie a vypaľovanie môže privolať pozornosť hradných posádok. Odkedy padol Jáger a máme osmanskú provinciu doslova za humnami, strážime hranice bedlivo. Táto tlupa prenikla tak ďaleko na sever práve vďaka tomu, že príliš nevírila prach, ak mi rozumiete. Odohnala zatúlaný dobytok, zajala deti, čo sa hrali na kraji lesa, pristihla mladých zalúbencov v kope sena na lúke. Medzi otrokmi boli dokonca štyri devy zo vsí na predmestiach Košíc.“

„Chcete povedať, že akindžiovia prenikli až ku Košiciam?“ začudoval sa Barbarič.

„To nie, ale ani nemuseli. To je na tom najhoršie.“

„Tak ako sa tie ženy dostali... ach, pravdaže, už mi svitá.“

„Kresťanskí otrokári,“ ozval sa Jaroš. „Mal som s nimi dočinenia na Považí.“

Paksy zamračené pokýval hlavou. „Najhorší zo všetkých zradcov a zapredancov. Unášajú ženy a deti, prípadne ich kupujú od chudákov, ktorí sa tak radi zbavia prebytočných hladných krkov. Potom ich odvedú na juh a za pár mizerných akče predajú pohanom. Okrem toho však vyplávalo na hladinu ešte niečo, čo smrdí na sto honov. Budem to musieť nahlásiť veleniu Hornouhorského kapitanátu v Košiciach a určite tým nikoho nepoteším.“

„Čo ste zistili?“ spýtal sa Stein.

„Vypočul som tie Košičanky osobne, chcel som vedieť, ako sa dostali do zajatia. Krútili sa, zahovárali, nechceli mi prezradiť podrobnosti, očividne sa báli, že si tým skôr uškodia a po návrate sa to otočí proti nim. Musel som im trochu pohroziť, aby som z nich dostal pravdu.“

„Nenapínajte nás,“ povedal Barbarič.

Paksy sa napil vína. „Vraj ich uniesli vojaci. Presnejšie povedané žoldnieri, ktorí slúžia v košickej posádke. Oni ich potom predali otrokárom.“

„Dofrasa,“ uľavil si Stein. „Cisárski vojaci predávajú kresťanské duše naničhodným bezvercom? Oni ich predsa majú chrániť!“

„Súhlasím, kapitán. Je to donebavolajúca, neodpustiteľná podlosť, ktorá si zaslúži najprísnejší trest. Nemôžem však povedať, že by ma to príliš prekvapilo. Určite viete, čo sú žoldnieri zväčša zač, ich kompánie bývajú horšie ako obyčajní zbojníci a dokážu sa správať ako divé zvery. Nielen voči osmanským protivníkom, páchajú násilie aj na kresťanských civilistoch. Podľa tých štyroch žien sa vojenská posádka pevnosti Košice správa ako na podrobenom nepriateľskom území. Žoldnieri strpčujú mešťanom život, kradnú, znásilňujú, lúpia na predmestiach a okolitých cestách. Unášajú ženy a väčšie deti, a potom buď žiadajú výkupné, alebo ich predávajú obchodníkom s ľuďmi.“

„Smutná pravda, pán kastelán – nie je to až také prekvapujúce,“ zašomral Barbarič. „Najmä keď vezmeme do úvahy skutočnosť, že deväť z desiatich obyvateľov Košíc je evanjelického alebo kalvínskeho vierovyznania, zatiaľ čo velenie pevnosti a celého kapitanátu je takmer výhradne katolícke. Nečudo, že sa posádka správa k mešťanom ako k dobytku.“

Stein na notára nepekne zazrel a chcel sa naňho oboriť, ale Paksy ho predbehol.

„Náboženské napätie v Košiciach i ostatných mestách *Pentapolitany* silnie, to je známa vec. Šíria sa zvesti, že hrozí

vypuknutie vzbury a otvoreného násilia. Nesmieme však zatvárať oči pred tým, že sa žoldnieri v cisárskych službách správajú ako bezohľadní surovci a lúpežníci.“

„Samozrejme, že je to odporné a trestuhodné,“ zavrčal Stein. „Šetrite atramentom, pán kastelán, netreba písať hlásenie na kapitanát. Len čo dorazíme do Košíc, ja osobne s tým oboznámim velenie pevnosti.“

„Skutočne? Ďakujem, rytier Stein. Keď si to vypočujú od takého váženého muža, určite to nepustia jedným uchom dnu a druhým von.“

„Tak sa zdá, kapitán,“ vzdychol si Barbarič, „že okrem poslania, ktoré nám zveril cisár, nás v Košiciach čakajú aj ďalšie nepríjemnosti.“

„Pátranie po stratenom astrológovi a tej prekliatej knihy je prvoradé,“ odvrkol Stein. „Všetko ostatné musí ísť bokom.“

„Stratený astrológ?“ prebudila sa v Paksym zvedavosť. „To je dôvod vašej cesty na územie Hornouhorského kapitanátu a Trinástich stolíc?“

„Áno, ale asi by sme o tom nemali tárať všade, kam príde,“ povedal Stein upäto.

„Ale keďže vám vďačíme za pomoc, dokonca za naše životy,“ zasiahol rýchlo Barbarič, keď videl, ako Paksymu stuhla tvár, „tak vám radi odpovieme. Azda večer, keď bude čas na príbehy.“

„Dobre teda,“ upokojil sa kastelán. „Som rád, že ste sa napokon rozhodli prenocovať. Len vás ešte musím varovať.“

„Pred čím?“

„Je to taká... nemilá vec. Viete, v noci... hm... v noci sa tu občas deje niečo, čo sa nedá celkom rozumne vysvetliť. My, čo tu žijeme, sme si na to už zvykli, ale nových hostí to zväčša vystraší.“

„O čo ide?“ naliehal Barbarič.

„Nuž, ako by som to... Keby vás v noci zobudil zvuk, ktorý znie ako ženské kvílenie, netreba sa báť ani pátrať po jeho pôvode. Je to tu bežný úkaz a nič vám nehrozí.“

„A čo je to teda za zvuk?“ zachmúril sa Stein.

Paksy si znovu chlipol z čaše, dlaňou pretrel fúzy a pery, mľaskol a rozpačito pokrčil plecami. „Je to plač. Nešťastný nárek Kristíny Bebekovej.“

Hodnú chvíľu naňho bez slova zízali. Dokonca aj Jaroš sa narovnal na stoličke a mierne zdvihol obočie.

„Ak sa nemýlim, rod Bebekovcov vymrel pred vyše tridsiatimi rokmi,“ vysúkal zo seba Barbarič.

„Je to tak, pán notár. Kristína Bebeková však zomrela ešte omnoho dávnejšie.“

„Chcete povedať, že na vašom hrade máta?“ spýtal sa Stein a zabľúdil rukou k hrudi, kde mal pod odevom krížik.

„Na ktorom hrade nemáta?“ usmial sa Paksy krivo. „Biele panie, duše rytierov stenajúce v prázdnych brneniach, tajomní mnísi v hradných pivniciach...“

„Čerti a jaskyne plné pokladov,“ utrúsil Jaroš a Paksy naňho pozrel s takmer vďačným výrazom, akoby v seržantovi našiel človeka, ktorý mu trochu rozumie.

„Podobné úkazy majú vždy nejaké vysvetlenie, neraz veľmi jednoduché,“ namietol Barbarič. „Prírodné živly, hra svetla a tieňov, škriekajúce vtáctvo, skuvíňajúci prievan v puklinách starých múrov. Poverčivá myseľ môže aj mraučanie roztúžených mačiek považovať za plač nepokrsťeného dieťaťa pochovaného pod prahom.“

„Pán notár,“ zatváril sa Paksy takmer blahosklonne, „to určite nie sú hlasy mačiek ani prievan. Hlas počuť aj za úplného bezvetria a je to nepochybne ženský plač. Dokonca v ňom občas počuť tiché slová. Hovorí sa, že sestry Kristína a Klára Bebekové sa zaľúbili do toho istého rytiera. On si však vybral Kláru a Kristína ho v žiarlivosti prebodla dýkou. Navyše z vraždy obvinila svoju sestru. Vyšetrovalo sa

Božím súdom – sestry museli nad mŕtvym rytierom vziať do ruky vražednú zbraň a prisahať, že sú nevinné. Keď prisahu odriekala Kristína, z nebožtíkovho tela znova začala tiecť krv. Tým bola usvedčená, ale nezaváhala, obrátila dýku proti sebe a vrazila si ju do srdca. Preto jej duša nikdy nespočinie.“

„Nechceli sme si príbehy rozprávať až večer?“ povedal Stein odmerane a vstal. „Ďakujeme za pohostenie, pán kastelán. Určite máte nejaké povinnosti.“

Paksy k nemu zdvihol zrak a mlčky prikývol.

*

Barbarič bol celkom zvedavý, či sa duch hradnej panej ohlási aj túto noc. Večerné rozprávanie sa však pretiahlo do neskorých hodín a pretieklo pri ňom veľa vína, takže keď si potom ľahol, únava urobila svoje – zaspal ako zabitý a zobudil sa až po východe slnka.

Pri raňajkách sa spýtal svojich spoločníkov, či niečo počuli. Stein namosúrene zavrtel hlavou, akoby ho celá záležitosť s príznakom vôbec nezaujímala. Jaroš sa díval do neznáma.

„Seržant?“ oslovil ho Barbarič znovu. „Ani vy ste nič nepočuli?“

Jaroš sa vrátil myslou do prítomnosti. „Ja áno. Zhruba o polnoci.“

Kapitán a notár doňho zabodli pohľady.

„Vážne?“ vydýchol Barbarič. „Ako to znelo?“

„Ako ženský plač. Vlastne si neviem predstaviť, čo iné by to mohlo byť.“

„Čo ste urobili?“

„Čo som mal urobiť?“

„Nesnažili ste sa zistiť, odkiaľ to prichádza a kto alebo čo ten zvuk v skutočnosti vydáva?“

„Nie. Načo?“

Starší muži na mladíka nechápavo zízali. Jaroš mykol plecom.

„Nie každá záhada má riešenie a pozemské vysvetlenie.“
Onedlho nasadli na kone a vyrazili na východ.